

NIEUWSBRIEF

De Varkenspraktijk

DE WARME ZOMER ZIT EROP

De afgelopen maanden stonden in het teken van extreem warm weer, waarbij de hoofdzorg was de hitte zo goed als mogelijk te kunnen beperken in de stal. Gelukkig ligt dat achter ons en kunnen we weer meer aandacht geven aan andere zaken.

Ook buiten het dagelijks werk staat er na de zomerperiode vaak weer genoeg op de agenda. Zo organiseert De Varkenspraktijk op dinsdag 6 oktober een interessante studie middag over klauwgezondheid.

En mocht je meer wil weten over PRRS, om op je eigen bedrijf mee aan de slag te kunnen gaan: je bent van harte welkom om deel te nemen aan onze studieclub.

Je leest hier meer over in deze nieuwsbrief.

Daarnaast zijn we alweer bij maatregel 9 in de reeks Biosecurity. Je vindt een overzicht van risico's op het ontstaan van prolapsen en daarnaast nog enkele weetjes;

Veel leesplezier gewenst!

Weekend van het Varken

Tijdens het Weekend van het Varken op **zaterdag 12 en zondag 13 september** openen varkenshouders verspreid over Nederland hun erf voor een leuk en leerzaam boerderijbezoek.

Het Weekend van het Varken combineert een gezellig dagje uit met het eerlijke verhaal van de boer, aandacht voor dierwelzijn en duurzaamheid.

Vind je het ook belangrijk dat de burger meer kennis en inzicht krijgt over de varkenshouderij?

Het weekend van het Varken is slechts een van de mooie initiatieven van **"The Pig Story"**. Ook op andere manieren kun je als varkenshouder een steentje bijdragen. Kijk hiervoor op <https://www.thepigstory.nl/voor-varkenshouders/>

Ook dierenartsen van De Varkenspraktijk doen mee. Ze zullen aanwezig zijn op de bedrijven van de fam. van den Berkmortel in Sint-Oedenrode, Meulendijks in Deurne, Stegink in Bathmen, Jansen in Sint-Anthonis en de fam. Leeijen in Vinkel. We wensen iedereen een leuke, gezellige en inspirerende dag toe!

Prolapsen bij zeugen en vleesvarkens

Onderweg komen we het regelmatig tegen; prolapsen, in allerlei vormen en maten. Ze zorgen voor ongemak, verwondingen en uitval. Bij zeugen gaat het vooral om vaginale- en baarmoederprolapsen. Bij speenbiggen en vleesvarkens zien we vooral endeldarmprolapsen, in de volksmond ook wel gatdarmen genoemd

Wat zijn prolapsen?

Een prolaps is de medische term voor een verzakking waardoor een orgaan niet meer op zijn plek zit en naar buiten zakt. Endeldarm en baarmoeder worden op hun plaats gehouden door bindweefsel, spieren en ligamenten. Overmatige druk door persen of fysieke druk, in combinatie met verzwakking van dit ophangstelsel, kunnen een prolaps veroorzaken. De oorzaak voor verweking van het ophangstelsel of overmatige druk is meestal niet eenduidig, maar een combinatie van factoren. Bij zeugen verdienen de periode rond het werpen en de eerste weken daarna extra aandacht. Heftig persen bij werpen of irritatie van de vagina na toepassing van geboortehulp kunnen bijvoorbeeld een rol spelen.

Ontstekingen en infecties

Welke andere factoren zijn dan nog van belang? Ontsteking van de endeldarm, vagina of urinewegen leidt tot irritatie, staartzwiepen en persen. Vooral Trichuris suis (zweepworm) kan bij oudere varkens een ontsteking van de endeldarm en rectumprolaps veroorzaken. Bij zeugen kunnen urineweg- en vaginale ontstekingen het risico op zowel rectum- als baarmoederprolaps verhogen.

Voeding en vertering

Voeding en vertering spelen eveneens een belangrijke rol. Plotse rantsoenveranderingen, overvoeding met brij, overmatig zout in het rantsoen, chronisch watertekort, te weinig vezels en constipatie zorgen voor extra persen. Ook een te hoog calcium- of lysinegehalte kan bijdragen. Mycotoxinen (schimmeltoxines), vooral zearalenone, kunnen het ophangstelsel verweken en zo de kans op prolaps verhogen.

Huisvesting en klimaat

Huisvesting en klimaat kunnen het probleem versterken. Een hoge bezettingsdichtheid, weinig bewegingsruimte en te kleine kraamhokken verhogen het risico. Vooral een sterk hellende vloer is ongunstig: bij een helling van meer dan 5% neemt het risico op rectum- en baarmoederprolaps sterk toe. Koude, tocht en vochtig weer kunnen eveneens bijdragen, doordat jonge varkens meer rillen en daardoor extra druk ontwikkelen

Geneesmiddelen

Geneesmiddelen zoals tylosine en lincomycine kunnen het risico verhogen door irritatie of verweking van het rectum. Ook de aandoeningen waarvoor deze middelen worden gebruikt, zoals diarree en hoesten, kunnen door extra persen of druk een rol spelen.

Diergerelateerde factoren

Ook spelen diergerelateerde factoren een rol. Er lijkt een bepaalde erfelijke gevoeligheid te bestaan. Daarnaast lijken vooral mannelijke dieren en varkens met een laag geboortegewicht gevoeliger. Bij lichte biggen kan de endeldarm door een minder goed ontwikkeld spierstelsel slechter worden ondersteund, vooral bij snelle groei. Ook te kort couperen van de staart of staartbijten kan zenuwschade veroorzaken, waardoor de controle over de anale kringspier vermindert.

Behandeling en prognose

Bij lichte rectumprolaps kan snel isoleren volstaan. Strictuurvorming (vernauwing van het rectum) blijft echter een belangrijke complicatie. Baarmoederprolaps bij zeugen is een spoedgeval vanwege het risico op shock en zorgt in de meeste gevallen voor uitval. Omdat behandeling niet altijd succesvol is, ligt de nadruk vooral op het opsporen en aanpakken van risicofactoren op bedrijfsniveau. Je voerspecialist en bedrijfsdierenarts kunnen je gericht hierbij helpen.

Biosecurity maatregel 9: oud & jong gescheiden houden

De PRRS-status van opgroeiende varkens is vaak minder gunstig dan die van oudere (fok)dieren. In geval van een PRRS infectie kan bij varkens van 2 maanden leeftijd veel meer PRRS-virus aanwezig zijn in de luchtwegen dan bij varkens van 6 maanden. Ook blijft het virus na infectie bij jonge biggen langer in het bloed aanwezig dan bij volwassen dieren.

Om herhaalde besmetting van zeugen en andere fokdieren te voorkomen, is het belangrijk dierstromen gescheiden te houden. Vermijd contact tussen zeugen en gespeende biggen of vleesvarkens.

Is contact tussen jongere dieren (of materialen daarvan) en gelten of zeugen onvermijdelijk? Houd dan vóór introductie in de zeugenstapel rekening met een afkoelperiode. Hierover leest u meer in het laatste artikel van deze biosecurity-reeks.

Test je kennis!

In de praktijk komen we met regelmaat interessante beelden tegen. Weet u waar we bij de bovenstaande foto mee te maken hebben?

- A. PDNS
- B. PRRS
- C. AVP

Klik [hier](#) voor het juiste antwoord!

Je bent welkom om deel te nemen aan de PRRS-Studieclub!

De virusziekte PRRS en de aanpak hiervan staat volop in de belangstelling. Dit jaar is het Nationale PRRS Plan van start gegaan.

Komend najaar willen we van start gaan met een studieclub. Een aantal keren per jaar willen we bij elkaar komen om het over de aanpak van PRRS te hebben en te bekijken wat dit voor je eigen bedrijf kan betekenen.

De onderwerpen die we in ieder geval gaan behandelen: diagnostiek, externe biosecurity, interne biosecurity, quarantaine en adaptatie en behandelingen in de kraamstal.

Voorafgaand aan de studiebijeenkomst zit een stukje voorbereiding door middel van het doorlopen van een e-learning en/of een zelfstudieopdracht.

Tijdens de bijeenkomst willen we met elkaar over ieders bedrijf sparren zodat je het ook echt handen en voeten kunt geven. Ook wanneer je voorgaande jaren al deel hebt genomen aan deze studieclub ben je weer van harte welkom.

Ben je varkenshouder of medewerker op een varkensbedrijf en mocht je het leuk lijken om deel te nemen, laat het weten aan je eigen dierenarts of mail naar info@varkenspraktijk.nl

Studiemiddag klauwgezondheid bij zeugen: het fundament van prestatie, rendement en levensduur

Op dinsdag 6 oktober wordt er door De Varkenspraktijk, Coops Mengvoerders en Zinpro Animal Nutrition een praktische studiemiddag over klauwgezondheid bij zeugen georganiseerd.

 14.00u – 20.00u

 **van der Valk Hotel Duiven
aan de A12 bij Arnhem.**

De studiebijeenkomst is bovendien erkend voor “Beter Leven” bijscholing
U kunt uw deelname registreren als bijscholingsuur.

De deelname is gratis, maar het aantal plaatsen is beperkt.
Na aanmelding ontvangt u een week van tevoren het definitieve programma met alle praktische informatie

COOPS Krachtvoer voor runderen
MENGVOEDERS

 ZINPRO®

**DE
VARKENS
PRAKTIJK**
Een stap vooruit

Wat kunt u verwachten?

-Een praktische workshop:
Beoordeel zelf klauwen van slachtzeugen en leer klauwproblemen herkennen en scoren

-Klauwgezondheid & productieresultaten;
Wat is de directe impact op uw bedrijfsresultaten?

-Voeding als sleutel:
Hoe beïnvloeden voer en voersamenstelling de klauwkwiteit?

-Klauw- én algehele gezondheid:
De onderlinge verbanden uitgelegd door specialisten

-Praktijkervaringen:
Herkenbare cases en concrete verbeterpunten voor uw bedrijf
Wat kunt u doen? Praktische handvatten om direct mee aan de slag te gaan

**Aanmelden kan via de bijlage in de e-mail, via je eigen dierenarts
of door een e-mail te sturen naar info@devarkenspraktijk.nl**

De Varkenspraktijk website wordt vernieuwd!

De afgelopen weken is er hard gewerkt om onze website weer een frisse en moderne look te geven. Er zijn de nodige updates gedaan waardoor deze vlot, compact en praktisch leesbaar blijft. Begin oktober gaat de website online!

De Varkenspraktijk
Altijd een stap vooruit

Save the date

Varkens houden met lange staarten

24 november 2026 | 15:00 - 20:00 uur

Samen naar een blauwdruk

Beste varkenshouder,

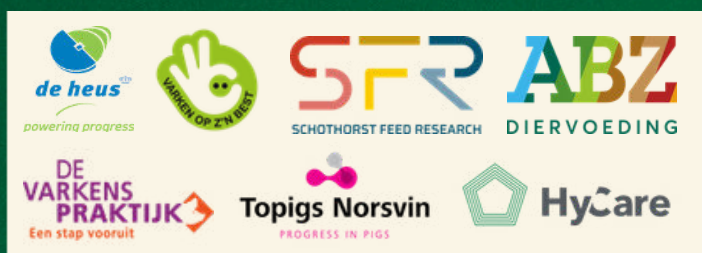
Na een zeer succesvolle eerste editie, organiseren we een tweede sessie op 24 november 2026. Samen met **zeven partijen** uit de varkenssector verzorgen we een inspirerende bijeenkomst met als thema:

“Varkens houden met lange staarten, samen naar een blauwdruk.”

Tijdens deze middag en avond willen we varkenshouders inspireren en ondersteunen bij het zetten van de eerste stappen naar een praktische bedrijfsblauwdruk voor het houden van varkens met lange staarten. Binnenkort ontvangt u een officiële uitnodiging met het volledige programma en de mogelijkheid om u aan te melden.

Wij hopen u op **24 november** te mogen verwelkomen.

Met vriendelijke groet,
Namens de organiserende partijen

Locatie:
ABZ Diervoeding
Westkadijk 4
3861 MB Nijkerk